

ROZMIESZCZENIE
UPRAW I HODOWLI
W POLSCE

BLANDYNA
ZAJDLER

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej kl. VII

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Miterka
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Rozmieszczenie upraw i hodowli w Polsce

Cele ogólne

- Pokazanie obszarów sprzyjających uprawie roślin zbożowych.
- Pokazanie obszarów hodowli zwierząt gospodarskich i wskazanie warunków przyrodniczych wspomagających hodowlę zwierząt.

Cele szczegółowe

- O. rozpoznaje na zdjęciach zboża uprawiane w Polsce, wymienia rośliny uprawiane w Polsce, wskazuje na mapie rozmieszczenie upraw zbożowych w Polsce;
- wyjaśnia terminy: chów i hodowla, wpływ warunków przyrodniczych na uprawy lub hodowlę; opisuje na podstawie mapy rozmieszczenie upraw przemysłowych i hodowli w Polsce, wyjaśnia znaczenie rolnictwa w gospodarce Polski, opisuje warunki przyrodnicze i pozapryrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce.

Metody/Techniki/Formy pracy

Lekcja ćwiczeniowa, praca w grupie z mapą, ranking diamentowy, metaplan.

Środki dydaktyczne

E-podręcznik, atlas geograficzny, wzory plakatów do rankingu i metaplanu.

Opis przebiegu lekcji

1. Faza wstępna

N. omawia z uczniami zasady pracy na lekcji, praca w grupach 4-osobowych, grupy o nr 1 mają za zadanie wypisać cechy sprzyjające rozwojowi rolnictwa, grupy o nr 2 – cechy utrudniające rozwój rolnictwa w Polsce.

U. przypinają do tablicy zapisane karteczki, dyskutują i umieszczają je w rycinie przedstawiającej ranking diamentowy. Powstaje ranking z pomysłami uczniów.

N. uzupełnia wypowiedzi uczniów, a następnie zadaje pytanie: *Jak sądzicie, które obszary w Polsce mają najkorzystniejsze warunki naturalne dla rozwoju rolnictwa i wyjaśnijcie dlaczego?*

U. dyskutują na temat obszarów z korzystnymi warunkami przyrodniczymi i nazywają je, np. Nizina Śląska, Kujawy itp. Wskazują na odpowiednie składniki środowiska przyrodniczego, np. gleby, długi okres wegetacji, ukształtowanie powierzchni.

2. Faza wykonawcza

N. wyjaśnia, różnicę między pojęciem chów i hodowla, przypomina, jakie warunki naturalne są sprzyjające dla chowu zwierząt i dla upraw roślinnych.

Nauczyciel prosi o stworzenie informacji o uprawach przemysłowych i wskazuje, że grupy 1, 2, 3 wykonują metaplan dla upraw przemysłowych, a grupy 4, 5 dla hodowli i chowu zwierząt.

Zadaniem grup jest ocena warunków środowiska przyrodniczego dla otrzymanej grupy roślin przemysłowych lub chowu zwierząt.

Grupa 1. Specjaliści od upraw dla przemysłu cukrowniczego.

Grupa 2. Specjaliści od upraw dla przemysłu oleistego i włóknistego.

Grupa 3.* Specjaliści wyjaśniający: *Jakie rośliny uprawia się w Polsce dla przemysłu paliwowego?*

Grupa 4. Specjaliści od hodowli zwierząt w Polsce.

Grupa 5.* Specjaliści od chowu zwierząt w Polsce.

U. pracują 10 minut, następnie prezentują swoje plakaty, zapisują we wniosku, jakie jest znaczenie rolnictwa w gospodarce Polski.

N. omawia metaplany.

3. Faza podsumowująca

N. prezentuje slajdy z roślinami, prosząc uczniów o przyporządkowanie ich do odpowiedniego przemysłu, przypomina, jakie warunki pozaprzyrodnicze mogą również decydować o tempie i rozwoju rolnictwa.

Komentarz metodyczny

Uczniowie mieli w klasie IV uprawy roślin zbożowych i wiedzą, co to są warunki pozaprzyrodnicze z wcześniejszych lekcji. Warto nawiązać do ich wiedzy. Pracując w grupach zadaniowych, uczniowie wyjaśniają rolę hodowli w Polsce.

Na pierwszej lekcji należy omówić warunki sprzyjające dla rolnictwa (praca z podręcznikiem, atlasem i rankingiem diamentowym), a dopiero na drugiej lekcji rozmieszczenie upraw i hodowli w powiązaniu z warunkami przyrodniczymi (metaplan), należy przygotować zdjęcia zbóż uprawianych w Polsce. *Uczniowie przygotowują się na następną lekcję do tematu:

Przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski.

Ważne

Uczniowie ze SPE pracując w grupach, realizują wymagania zgodnie z Pp.: Przyjmowanie postawy szacunku do środowiska przyrodniczego. Korzystanie z map, fotografii, wykresów, diagramów, danych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.

Kompetencje

Matematyczne i z zakresu nauk przyrodniczych oraz przedsiębiorczości, a także społeczne, językowe, cyfrowe.